

ALLAH ŞU KİMSELERE RAHMET ETSİN!*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Cumanız mübarek olsun... Allah hepinizden razı olsun...

Peygamber SAS Efendimiz'in, (*Rahima'llâhu*) diye başlayan hadis-i şeriflerinden birkaç tanesini size okumak istiyorum.

a. Diliyle Müslümanları Üzmeyen Kimse

Bu hadis-i şeriflerden bir tanesi şöyle... Hazret-i Aişe Vâlidemiz RA rivayet eylemiş. Hazret-i Aişe Anamız İslâm'ı çok iyi bilen, birçok konularda derin bilgi sahibi olduğu için, yaşlı sahabilerin dahi gelip kendisine soru sordukları, ashabın yedi fakihinden, yâni dini çok iyi bilen, fetva veren, fetvaya muktedir isimlerinden birisi... O rivayet ediyor ki, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuş:¹

رَحِمَ اللَّهُ امْرَأً أَكْفَّ لِسَانَهُ عَنْ أَعْرَاضِ الْمُسْلِمِينَ
لَا تَحِلُّ شَفَاعَتِي لِطَعَّانٍ وَلَا لِلْعَانِ

(الديلمى عن عائشة)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.259, no:3203; Hz. Aişe RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.353, no:6897; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.117, no:12702.

RE. 290/9 (*Rahima'llâhü'mreen keffe lisânehû an a'râdi'l- müslimîn, lâ tahillü şefâatî li-ta'ànin ve lâ li-la'àn.*)

Şimdi bu hadis-i şerifin kelimelerini izah edeyim: (*Rahima'llâh*), Arapça'da dua sigası... Dua maksadıyla söylenmiş bir cümle; “Allah rahmetine erdirdin, rahmetine mazhar eylesin!” demek. *Mâzî* sigasıyla ama dua *mânâsına*.

Arapça'da bazı kelimeleri hepiniz duymuşsunuzdur, meselâ, sahabe-i kirâm konuşulduğu zaman, ismi geçtiği zaman, (*Radya'llâhu anh*) diyoruz. Aslında (*radye*), lügatı açıp baktığınız zaman *mâzî* sigasıdır, yâni “razı oldu” demektir. (*Radya'llâhu anh*) da “Allah ondan razı oldu.” demektir ama, Araplar *mâzî* sigasını dua *mânâsında* kullanırlar. Ona *inşâî* *mânâsı* derler. Öteki *mânâsıyla* kullanırlarsa, ona *ihbârî* *mânâsı* derler.

Şimdi buradaki (*Rahima'llâh*) da, “Allah rahmet etti.” demek ama, *zâten* ibarenin devam edişinden de anlaşılıyor, “Allah rahmet eylesin!” *mânâsına* kullanılıyor. Bunu da öğrenmiş oluyorsunuz. Böyle Arapça'da bazı *sîgalar* dua *mânâsına* kullanılıyor.

Şimdi burada dua buyurmuş Peygamber SAS Efendimiz: (*Rahima'llâhü'mreen*) *İmre'*, kişi demek, Arapça'da erkek kişi demek. Eğer kadın olursa, *imreetün* derler. Bunun müennesi, sonuna *te* harfi gelmiş şekli.

Kâtib, yazan erkek demek; *kâtibe*, yazı işleriyle meşgul olan hanım kişi demek olduğu gibi.

Muallim, öğretene kimse demek; *muallime*, hanım öğretici demek. *Mürebî*, terbiye eden; *mürebbiye*, hanım terbiye edici demek olduğu gibi.

Imruun, Arapça'da kişi demek; müennesi *imreetün*, yâni kadın demek. Daha önceki konuşmalarımızda da geçmişti, kişi deyince artık erkek de, kadın da, genç de, yaşlı da, hepsi umûmî olarak kastedilmiş oluyor. Bu *imru'* kelimesinin ilk harfi de hemze-i vasıldır, kendinden önceki kelimeye bağlanır. Onun için, arada kaldığı zaman okunmaz.

(*Rahima'llâhü'mreen*) "Allah şu kişiye rahmetini ihsân eylesin, rahmetine o kimseyi daldırsın, rahmetini kazanmış kimselerden eylesin..." Kimi?.. (*Keffe lisânehû an a'râdi'l-müslimîn*) "Müslümanların ırzlarından dilini çeken kişiye Allah rahmet eylesin, rahmetine mazhar eylesin, rahmetine erdirdiği kimselerden eylesin..."

Şimdi, (*a'râdi'l-müslimîn*) müslümanların ırzları demek, yâni namusu, haysiyeti demek. İnsan lisanıyla birisine sataşır, kötü söz söylese, hakaret ederse, onun şerefine, haysiyetine tabii söz söylemiş olur, gölge düşürmüş olur, ta'netmiş olur, sataşmış olur, saldırmış olur. Bu tabii, lisanla işlenen günahlardan birisidir. Çeşitli günahlar işleyebiliyor insanlar, bunların kimisi gözle işleniyor, kimisi dille işleniyor, kimisi diğer azası ile işleniyor. Eliyle, ayağıyla, kulağıyla ve sâir âzâsıyla işlenebiliyor.

Dil, çok günah kazandıran, insanı çok cezalara, belâlara uğra- tan, dünyada, ahirette başını

derde sokan bir uzvu insanın... Dilini kullanmaya çok dikkat etmesi lâzım! Dilini Allah'ın emrettiği yolda, helâl işlerde kullanması lâzım!..

Çok güzel bir alet tabii... İnsanın dili, lisanı, Allah'ın çok büyük bir ikramı... İnsan dili sayesinde başka insanlarla konuşuyor, derdini anlatıyor. Dili sayesinde çeşit çeşit işlerini görebiliyor. Ama dil aynı zamanda onun, tabii günah yolunda kullanırsa, günaha girmesine sebep olabilir.

Günah yollarından bir tanesi, diliyle insanın başkasının haysiyetini kırarak, şerefine leke düşürecek, üzecek, onu küçük düşürecek birtakım laflar söylemesidir. Bundan sakınması lâzım!.. Buna ne deniliyor: (*El-keffü an a'râdi'l-müslimîn*) "Müslümanların haysiyet ve şerefine sataşmaktan, onları kötülemekten dilini tutmak."

Tabii, ırz deyince biz hemen cinsel suçları filân düşünüyoruz. Burada o mânâyâ değil, haysiyet, şeref demek. "Müslümanların haysiyet ve şerefine sataşmaktan, onları kötülemekten dilini tutan kimseye, Allah rahmet eylesin..." buyruluyor.

Muhterem ve sevgili Akra dinleyicilerim! İnsanlar bu konuşma vasfını, dillerini, lisanlarını, bir araya geldiler mi, çok kere maalesef günah işleyecek şekilde, gıybet, dedikoduda, onu bunu çekiştirmekte kullanırlar. Gıybet ne demektir?.. Gıybet de biliyorsunuz, önemli suçlardan birisi, günahlardan birisi. Kişinin o toplantıda bulunmayan bir kimsenin arkasından,

aleyhinde kötülüklerini söylemesi... Kötülükleri olsa bile, söylemek İslâm'da yasak. Gıyabında, o yokken, arkasından onun kötülüklerini söylemek İslâm'da yasak.

Diyorlar ki Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'ne:

“—İyi ama, ya söylediğimiz kusur o kişide varsa, yâni doğru söylüyorsak?..”

“—Olsun; doğru da söylemeniz gıybettir, günahtır. Zaten doğru olmayan bir sözü söylemeniz, o kimsede olmayan bir şeyi varmış gibi söylemeniz, o iftira olurdu.”

İftira da günah, tabii onu da yapmayacak bir insan. Hiç suçu olmayan, mâsum bir kimseye iftira ediyor, şöyle yaptı diyor. Hani “Allah kuru iftiradan saklasın!” diyoruz. Bu zaten günah, elbette günah... Bir de, olan bir şeyini çekiştirmeyi de dinimiz yasaklıyor. Buna da gıybet diyoruz. Hepiniz biliyorsunuz.

Herkes biliyor da, yine de insanlar bir araya geldi mi, birbirlerini gıybet ediyorlar; o toplantıda olmayan, o toplantıda bulunmayan birisinin aleyhinde konuşuyorlar. Bu bir alışkanlık... Biraz da şeytan, insana günah olan şeyleri allar, pullar, tatlı gösterir, teşvik eder, yaptırtır. İnsanlar biraz da gıybeti, dedikoduyu seviyor.

Dikkat ederseniz, radyolarda konuşmacılar vardır; gazetelerde sütunlar vardır, sütun yazarları vardır. Dedikodu sütunudur, sosyete dedikodusu; sosyetedede neler olmuş, neler kalmış, kim evlenmiş, kim boşanmış, kim kavga

etmiş, kim barışmış?.. İnsanoğlu da bu dedikodu sütunlarını zevkle okuyor, “Dur bakalım, falanca artistin ne maceralar başından geçmiştir?” diye takip ediyor. İzliyor, okuyor da, onun için gazeteler dedikodu için bir bölüm ayırıyorlar, bir sütun açıyorlar. Bir de dedikodu sütunu diyorlar. Ama dedikodu işte günah, İslâm’da yasak olan bir şey...

Niçin yasak?.. Tabii her şeyin sebebini, hikmetini de düşünmemiz lâzım! “İbadetlerin, Allah’ın emirlerinin sebebi ne?.. Acaba ne sebeple emredilmiş, hikmeti ne?” diye araştırmak lâzım!..

Hikmet ne?.. Bir işi yerli yerince, usûlünce, doğru, güzel yapmak demek. Allah’ın her işi hikmetlidir, her emri hikmetlidir, her yasağı hikmetlidir, bir sebebi vardır. İçki yasak, neden?.. İnsanın aklını başından alıyor, olmadık rezalet, kepazelik sarhoşluk anında yapılabiliyor. Neden?.. Aklı başından gittiği için. O bakımdan İslâm içkiyi yasaklamış.

Şimdi tabii bu gıybetin yasak olmasının sebebi nedir?.. O gıybeti yapılan kimse kötüleniyor, sevilmiyor. O duyduğu zaman, gıybeti yapan kimseye darılıyor. Arada, toplumda geçimler bozuluyor, dostluklar zedeleniyor, insanlar birbirlerine küsüyor. Halbuki, İslâm’da küsmek haram... Bir kimsenin, başka bir kimseye üç günden fazla dargın durması yasak... Kalb kırmak yasak... Böylece toplumun yapısı bozuluyor, toplum çatlıyor. İnsanlar birbirlerinden uzaklaşıyorlar, toplumun ictimâî

yapısı bozuluyor. Bozucu bir şey olduğundan, kötü bir şey olduğundan, İslâm bunu yasaklamış.

İşte bu, şeytanın teşvik ettiği, biraz da tatlı bir günah olduğundan... Günahların zâten çoğu tatlıdır, tatlı tatlı yapılıdır. Güle güle günah işler insan; ağlaya ağlaya ahirette cezasını çeker. Günahların tatlılığına aldırmamak lâzım! Hani zehiri balla beraber, tatlı şekerle beraber yutturup da, insanı zehirledikleri gibidir. Şeytan insana günahı tatlı tatlı gösterip, yaptırır.

İnsanın dilini tutması lâzım! İftira etmeyecek, yalan söylemeyecek... Başka nasıl olur, dille başkalarının haysiyetlerini zedelemek?.. Küfür etmek olur, ağır hakaretler olur, kötü sözler söylemek olur. Bazı insanlar asabî oluyor, sinirli oluyor. Karşısındaki adama:

“—Ben aleyhinde konuşmuyorum, yüzüne söylemekten çekinmem, dobra dobra söylerim!” diyor.

“—İyi, söyle bakalım!..”

Ağzını açıyor, yumuyor gözünü, öyle laflar söylüyor ki, öyle ağır... Kavga çıkarsa, kavgadan da korkmuyor. “Tamam, kavga çıkarsa ben onu yenerim, ben ondan daha kuvvetliyim!” filân gibi bir düşünce ile söylüyor ama söylediği sözler teraziye konulduğu zaman, adaletli değil, doğru değil, haklı değil...

Bazı insanlar kendisini haklı sanıyor. Böyle tipler var... Yâni, kendisinin her yaptığı şeyin çok iyi olduğunu sanan ve bu hususta ısrarlı olan kimseler var. Yâni karşısındakinden korkmadığı

için, öyle laflar söylüyor ki, dinleyen üzüyor. Bu da haysiyetine, ırzına sataşmadır; yüzüne karşı sataşmadır. Yokken konuşsa, aleyhinde gene öyle gıybet, dedikodu yapsa; o da bir çeşit sataşmadır... İftira etse, o da bir çeşit diliyle sataşmadır. Yalan söylese, o da yine zararlı... Dille yapılan günahların böyle çeşitleri var.

İşte, “Müslümanların haysiyetlerine, şereflerine sataşmaktan kendisini tutabilen, frenleyebilen, günahtır bu diye yapmayan kula Allah rahmet etsin!” diye Peygamber Efendimiz’in duası var. Dedik ya, “Bu cuma gününde Peygamber Efendimiz’in dua ettiği bazı tip insanlardan, bazı cins olaylardan bahsedeceğiz.” diye. İşte onlardan birisi...

Allah Rasûlü, duası makbul olan Peygamber-i Zîşânımız, Muhammed-i Mustafâ SAS Efendimiz dua ediyor. Kime?.. Müslümanların haysiyetlerine, şereflerine, ırzlarına dil uzatmaktan kendisini tutan, alıkoyan, bunu yapmaktan kaçınan bir kişiye rahmet diliyor Allah’tan... “Allah onu rahmetine erdirsin!” diyor.

b. Peygamber Efendimiz’in Şefaati

Sonra aynı konunun devamı olarak buyuruyor ki:

لَا تَحِلُّ شَفَاعَتِي لِطَعَّانٍ وَلَا لِلْعَانِ

(Lâ tahillü şefâatî) “Benim şefaetim helâl olmaz, benim şefaatime eremez, ben ona şefaet etmem...” Kime?.. (Li-ta’ân) “Ta’n eden, ta’n

etme işini çokça yapan kimseye, (ve lâ li-la'ân) ve lânet eden, lâneti çok yapan kimseye benim şefaati helâl olmaz.” Yâni, “Ben böyle bir kimseye şefaati vermeyeceğim!” demek.

Biliyorsunuz, Allah-u Teâlâ Hazretleri Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'ne ahirette şefaati lütfunda bulunacak, “Ey benim Habîbim, ey Muhammed-i Mustafâ'm, sana şefaati hakkını verdim, şefaati eyle!” diyecek. Peygamber Efendimiz de, bazı kimseler hakkındaki dileklerini, af isteklerini Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne bildirecek. Allah da onun şefaati kabul edecek.

Bu sebepten Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'nin sıfatlarından birisi, (eş-Şâfi')'dir. Sonu *ayın*'la bitiyor, şefaati eden demek. *Eş-Şâfi'* dersek, onun mânâsı şifâdan gelir; o değil.

Bir sıfatı da, (el-Müşeffa')'dır. Yâni, şefaati kabul olunan, şefaati hakkı kendisine bahşedilip, “Hadi şefaati et, şefaati kabul edecek!” diye, şefaati hakkı, salâhiyeti ve imkânı verilen kimse Peygamber SAS Efendimiz.

Müjdelemiş, “Ben ümmetime, bana inanan, bana bağlanan ümmetime şefaati edecek!” buyurmuş. Hani insan düşünür:

“—Gece gündüz ibadet eden, namaz kılan, oruç tutan mübarek müslümanlar var; tabii Peygamber Efendimiz onlara şefaati edecektir. Acaba yüzü kara, kusurlu, eksikli, bîçâre, düşmüş, hataları işlemiş öteki müslümanlar ne olacak acaba?” diye insanı aklına gelir.

Peygamber Efendimiz onlar hakkında da müjdelemiş:²

شَفَاعَتِي لِأَهْلِ الْكِبَائِرِ مِنْ أُمَّتِي

حم. د. ت. ن. ع. حب. طب. ك. هب. ض. عن أنس؛ ط. ه. ت. طب. ك. حل. ض. هب. وابن خزيمة
عن جابر؛ خط. عن ابن عمر؛ قط. خط. عن كعب بن عجرة؛ طب. عن ابن عباس

² Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.649, no:4739; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.625, no:2435; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.213, no:13245; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s.387, no:6468; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.139, no:228; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.258, no:749; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.43, no:3556; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.40, no:3284; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.287, no:310; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.17, no:15616; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.261; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.166, no:236; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.325, no:6963; Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtâre*, c.II, s.241, no:1549; İbn-i Ebî Âsım, *es-Sünneh*, c.II, s.361, no:689; Hâris, *Müsned*, c.IV, s.304, no:1120; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.I, s.170, no:509; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.349; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.396, no:366; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XIII, s.409; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.IV, s.78, no:671; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.I, s.448, no:1401; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.625, no:2436; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1441, no:4310; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s.386, no:6467; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.140, no:231; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.233, no:1669; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.287, no:311; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.201; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.351, no:3578; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.189, no:11454; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.75, no:4713; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.349; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.VI, s.124, no:428; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.106, no:5492; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.244, no:5840; İbn-i Ebî Âsım, *es-Sünneh*, c.II, s.360, no:688; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.III, s.189, no:753; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.398, no:39055; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.10, no:1557; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.416, no:13429.

RE. 306/3 (*Şefâatî li-ehli'l-kebâiri min ümmetî*)

“Ümmetimin büyük günah işlemiş olanlarına dahi şefaati olacak!” diye bildirmiş.

Demek ki, ümmet-i Muhammed’e Peygamber Efendimiz şefaati edecek. Âbid, zâhid, hâlis, muhlis, sâlih müslümanlara elbette şefaati edecek; ama bir de günahkârlara bile şefaati edecek... Hatâ işlemiş, günah işlemiş bile olsa, “Yâ Rabbi, bu benim ümmetimdir. Yâ Rabbi, bunu afv ü mağfiret eyle...” diye, divan-ı ilâhîde secde ederek, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nden onun affedilmesini isteyecek.

Ama bazı kimselere şefaati etmeyecek, şefaatiinden hariç tutacak Peygamber Efendimiz, bunu bilmek lâzım! İnsan günah işleyebilir ama, bazı günahları işleyenlere şefaati eylemeyeceğini, Peygamber Efendimiz önceden bildiriyor. Onlar şefaate mazhar olmayacak!

Onlardan birisi kim?.. (*Lâ tahillü şefâatî li-ta’ân*) “Ta’n edenlere benim şefaatiim helâl olmaz.” *Ta’ân*, fa’âl vezninde mübalağa sigasıdır; çok ta’n eden demek. *Ta’n* etmek, saldırmak, sataşmak demek.

Bazı insanlar ona buna çok sataşır, onu bunu üzer, kalbini kırar, aleyhinde laflar, sözler söyler... Herkes onun dilinden korkar, “Aman Allah saklasın, Allah şunun hışmına uğratmasın!” filân diye. Haa, işte böyle çok ta’n eden kimseye, Peygamber Efendimiz şefaati eylemeyecek. Neden?.. Çok ta’n ediyor, ortalığı karıştırıyor, cemiyetin huzurunu bozuyor.

Başka: (Ve lâ li-la'ân) La'ân da, lâneti çok yapan demek. Bazı insanlar maalesef dilini güzel terbiye etmemiş; kalbini, kafasını güzel terbiye etmemiş. Biraz bu aileden de geliyor. Aile terbiyesi, aile görgüsü, toplum, çevresindeki insanlar, böyle şeyleri çocukluğunda insanın kafasına, farkına varmadan yerleştiriyor. Bazı insanlar çok lânet ediyor:

“—Allah kahretsin!.. Allah belâsını versin!.. Allah mahveylesin!.. İki gözü çıksın!.. Gözleri kör olsun!..”

Böyle halkın kızdığı zaman, ağzını açıp gözünü yumduğu zaman, neler söylediğini biliyorsunuz. Tabii birisinin aleyhinde böyle korkunç şeyleri istemek nedir?.. Lânet etmektir o da... Kötü şeyleri onun başına gelsin diye istemek; bu da doğru değil.

Peygamber SAS Efendimiz'e geldiler:

“—Yâ Rasûlallah! Müslümanlara zulmeden şu kâfirlere, müşriklere lânet et de, Allah kahretsin...” dediler.

Peygamber SAS Efendimiz:

“—Ben lânetçi bir peygamber olarak gönderilmedim, rahmet peygamberi olarak gönderildim.” dedi.

“—Yâ Rabbi, benim kavmimi affet, çünkü onlar henüz İslâm'ın ne olduğunu bilmiyorlar. Benim hak Rasûlün olduğumu tam anlayamadılar da, bu hatalı davranışları ondan oluyor. Sen bunları bağışla...” diye dua etti Peygamber Efendimiz.

Zulme uğradıkça, haksızlık gördükçe, işkence gördükçe müslümanlar, beddua etmedi, lânet etmedi. Kendisinin güzel huyları dolayısıyla, herkesin iyiliğini istemesi dolayısıyla kendisi lânet etmediği gibi, bizim de lânet edici kimse olmamamızı tavsiye buyuruyor Peygamber Efendimiz. Ve tehdit var bu hadis-i şerifte; “Lâneti çok yapan, lânetçi kimseye benim şefaati helâl olmaz, yâni şefaati vermeyeceğim.” buyuruyor.

O halde müslüman olarak, Peygamber Efendimiz’in ümmeti olarak, dilimize sahip olacağız, sağa sola dilimizle sataşmayacağız; dilimizle lânet vermeyeceğiz, sağımıza solumuza kötü kötü sözler, beddualar yağdırmayacağız.

Böyle yaparsak, dilimizi müslümanların haysiyetlerinden, şereflerinden, onları zedelemekten uzak tutarsak, alıkoyabilirsek; o zaman Allah’ın rahmetine erelim diye Peygamber SAS Efendimiz dua eylemiş.

c. Hayrı Söyleyen veya Susan Kimse

İnsanlara dua ettiği bir başka hadis-i şerifini okuyalım: ³

³ İbn-i Ebi’d-Dünyâ, *Samt*, c.I, s.63, no:41; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.IV, s.241, no:4934; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.338, no:581; Ahmed ibn-i Hanbel, *Zühd*, c.I, s.277; Hünnâd, *Zühd*, c.II, s.535, no:1106; Hasan-ı Basrî ‘Rh.A)’ten.

Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.IV, s.241, no:4938; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.259, no:3204; Enes ibn-i Mâlik RA’dan

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LII, s.243, no:11004; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.550, no:7848, 7849; *Keşfü’l-Hafâ*, c.I, s.426, no:1374;

Câmiü’l-Ehâdis, c.XIII, s.120, no:12712; 12697..

رَحِمَ اللهُ عَبْدًا تَكَلَّمَ فَعَنِمَ أَوْ سَكَتَ فَسَلِمَ

(ابن أبي الدنيا، و العسکری، هب. عن الحسن مرسلًا)

RE. 290/8 (*Rahima'llàhu abden tekelleme feganime, ev sekete feselime*)

Bu çok kısa bir hadis-i şerif. İnsan Arapça bilmesey bile, hemen ezberleyebilir; veyahut, insan zâten böyle konuşmaları, eğer yanında kalem defter varsa, yazabilir hemen.

Ben hepinize tavsiye ediyorum, üniversitede ders verirken de tavsiye ederdim: Çağdaş bir insanın, münevver bir insanın yanında ne olması lâzım?.. Kâğıt olması lâzım, bir; kalem olması lâzım, iki... Şu göğüs cebinde, şu kalbinin üstündeki küçük üst cebinde, kolayca hemen elini uzatıp alabileceği cebinde, küçük bir defteri, kalemi olmalı!.. İç cebi de olabilir. Artık defteri nereye koyacaksınız, o sizin hürriyetiniz, ben ona karışmayayım.

Ama dikkat ederseniz, ceketin o göğüs cebine ne koyuyorlar?.. Mendil koyuyorlar. Neden?.. Adam bir hapşırır veya üstüne bir şey dökülür; mendilin çok çabuk, hemen ele geçmesi lâzım! Cebinde olursa, derinde olursa, cebi kalabalık olursa; arayacak da, mendilini bulacak da, üstüne döküleni silecek veya hemen ağzını hapşırmadan kapatacak da, hapşırdığı zaman, öksürdüğü zaman, ağzından burnundan etrafa bir şeyler saçılmayacak...

Nereye konuluyor mendil?.. Yakışıklı, güzel bir şekilde, hoşya gidecek bir şekilde, hemen

gögüs cebine konuluyor. Hattâ, ucu da dışarıya çıkartılıyor mendilin, süs olarak konuluyor oraya ama, aslında süs değil, bir görevi var, vazifesi var. Ondan oraya konuluyor. Neden?.. Çok aniden, birden burnunuz kaşındı, hapşıracaksınız, az kaldı... Hemen ucundan tutup mendili çekeceksiniz, ağzınıza, burnunuza kapatacaksınız da, nâhoş bir şey olmasın; karşınızdakinin yüzüne, masadaysanız tabağına ve sâiresine hapşırdığınız, öksürdüğünüz zaman bir şeyler sıçramasın diye.

Acil durumda, kısa zamanda ulaşabileceği bir yere bir mendil konuluyor, güzel. O mendil süs mendili de değil; kullanılabilen, vazifesi olan bir mendil. Orada süs olarak duracaksa; işe yaramayan, mahiyeti unutulmuş olan alışkanlıkları sevmiyorum. Mendil konuyor oraya, dikiliyor, mendil orda duruyor. Olmaz... Hiç çıkmayacak, orada duracak. Olmaz... Kullanılabilen bir mendil olmalı orada da, hemen ucu da dışarıda; eli ıslak bile olsa, elbisesine değmeden, ucundan hemen çekip, ağzını burnunu tutacak, silebilecek bir şey...

Onun gibi, münevver bir insanın, yazlık da olsa, üzerinde gömlekle geziyor da olsa, ceketi de olmasa, küçük bir defteri olmalı, küçük bir kalemi olmalı!.. Bazan defterlerin arka tarafına kalem sokma yeri yapıyorlar, defter kalem ikisi bir arada oluyor; o daha güzel! Küçük bir şey... Neden? Hemen not almak için. Kısa zamanda, kalem de yanında, unutmadan, hemen yazıya geçirmek için... Telefon numarası olur, güzel bir söz olur, şiir olur; hatırına gelen bir fikir olur... Böyle bir defteri olması lâzım!..

Buna ne diyoruz?.. *Hafıza defteri* diyoruz. Hani insan hafızasına güvenmediği zaman, “Hatırımda kalmaz belki, aman şunu hemen yazayım!” diye, anında not alıp yazacağı bir defteri olması lâzım!.. Tabii, bu gibi şeylere çok önem veren insan, defteri biraz daha büyük tutabilir, iç cebine koyabilir. Daha böyle rahat, teferruatlı şeyler yazacak şekilde de olabilir.

İşte bu da öyle bir küçücük cümle, küçük bir hadis-i şerif. Kelimeleri az ama, mânâsı son derece güzel. Efendimiz dua ediyor:

(Rahima’llàhu abden) “Allah şu kula rahmet eylesin, rahmetine mazhar eylesin, rahmetine gark eylesin; rahmetine erdirdiği kullardan eylesin şu kulu ki, *(tekelleme feganime)* konuştu ve ganimet sağladı kendisine...” Yâni, konuştuğu zaman güzel şeyler söyledi, faydalı şeyler söyledi, sevaplı şeyler söyledi. Bu sözlerinden dolayı Allah’tan mükâfât aldı, sevap kazandı. Defter-i a’mâlinin hayır sayfasına bir şeyler, çok çok sevaplar yazıldı. Ne mutlu böyle kimseye... Konuşup sevap kazanana ne mutlu!

(Ev sekete feselime) “Yâhut da sustu, böylece selâmette kaldı.” Biliyorsunuz insan susarsa, susmak ibadettir, sükût ibadettir. “Sükûtun ibadet olduğunu bilip, lüzumsuz konuşmaktansa sükût etmeyi; sükûtumuz esnasında da çok sevaplı bir ibadet olan tefekkür eylemeyi unutmayalım!” diye, zaman zaman sizlere hadis-i şeriflerin arasında hatırlatıyorum. İnsan ya sükût edecek, ya da hayır söyleyecekse, o zaman konuşacak.

İnsan sükût ettiği zaman, birtakım günahlardan sâlim oluyor, selâmette oluyor. Sükût ettiği zaman günah çalışmıyor; gıybet yok, dedikodu yok, yalan yok, kalb kırmak yok, iftira yok, zararlı bir konuşma yok, yalan yanlış yok... Toplumun yapısını bozan, insanları küstüren, darıltan, üzen şeyler yok... Tamam, o zaman kendisi selâmette oluyor. İnsan o zaman rahat etmiş oluyor. O da güzel bir şey.

Ya konuşacak, konuştuğu zaman sevap kazanacak; ya da susacak, sustuğu zaman selâmette olacak. “Ya konuşup sevap kazanan, ya da susup selâmette olan kula, Allah rahmetini ihsân eylesin... O kulu rahmetine erdirsin!” diye Peygamber SAS Efendimiz dua ediyor.

Biz de o halde, konuşmamızın önemli olduğunu düşünelim!.. Sevaplı bir şeyi söyleyeceksek, ağzımızı açıp konuşalım! Düşüne taşına, düşündükten sonra konuşmaya karar verip öyle konuşalım; veyahut da susalım!.. Susunca bir şey kaybediyor muyuz?.. Hayır! Susunca insan sevap kazanıyor, kaybetmiyor, iyi oluyor.

Tabii Şeyh Sa’dî’nin *Gülistan*’ında güzel sözler vardır. Bir şeyi insan nasihat olarak söylediği zaman, bunun enini, boyunu, hududunu da söylemeli! Nasreddin Hoca’nın çocuğu gibi, hani söylenen şeyleri yapıyor ama, tersini yapıyor, sonra da zarar oluyor. Veyahut Keloğlan’ın masalında olduğu gibi, kendisine tavsiye edilen şeyi yapıyor ama, yersiz kullandığı için, yine başı derde giriyor. Yerli yerinde kullanmak da önemli...

Şimdi sükût edeceğiz... Hayrı söylemekte sükût edersek, o da yanlış olur. Konuşacağız... Ama, konuşmanın zararlı olduğu yerde konuşursak, yine yanlış oluyor. Konuşmanın da sükûtun da zamanını bilmek, yerini bilmek, gerektiği zaman bunları kullanmak lâzım! Bu da çok önemli; konuşmanın ve sükûtun zamanını bilmek...

Şeyh Sa'dî *Gülistan*'da diyor ki: "İki şey insanın kafasını kızdırır, insanı sinirlendirir: 1. Konuşulacak yerde susmak. 2. Susulacak yerde konuşmak."

Konuşulacak yerde susmak. Meselâ, adam karşısındakine nasihat edecek, etmiyor. Çocuğuna söyleyecek, söylemiyor. Veyahut şahitlik edecek, etmiyor. Bir haksızlığı engelleyecek; adam konuş da engelle!.. Veyahut bir konuda fikrini söyleyecek, "Ben şu kanaatteyim, bunu böyle yapmayın!" diyecek; yapmıyor. Bu insanı kızdırır.

Konuşulacak yerde konuşmak lâzım, susmamak lâzım; susulacak yerde konuşmamak lâzım!..

Hocaefendi çıkmış, kürsüde vaaz veriyor; cemaat yan yana oturmuşlar, birbiriyle konuşuyorlar. Bak işte konuşma yeri değil orası, dinlemek yeri. Konuşacaksan, caminin dışında konuşursun, sonra konuşursun...

Kur'an-ı Kerim okunuyor. İki kişi yan yana gelmiş konuşuyor:

"—Nasılsın, iyi misin?.. Çoluk çocuk nasıl?.."

Olmaz, Allah'ın kelâmı okunuyor.

Veyahut konferans veriliyor, veyahut diyelim ki ilâhî okunuyor. Çıkmışlar, çok kıymetli sanatkârlar ilâhi söylüyorlar. Bu burada gelmiş çoluk çocuğuyla, çocuğunu dizine almış, konuşuyor. Olmaz, nezaketsizlik bu!.. Salondaki öteki insanlar başını çevirip bakıyorlar, rahatsız oluyorlar. Her şeyin zamanını bilmek de önemli.

Demek ki, konuşulacak zamanda konuşup sevap kazanmağa çalışmalıyız, zamanını iyi düşünmeliyiz, yerli yerinde olmasına dikkat etmeliyiz; ya da susup selâmette olmalıyız. Böyle yapınca da Peygamber Efendimiz dua ediyor.

d. Helâlinden Kazanıp Ölçülü Harcayan Kimse

Bir hadis-i şerif daha okuyacağım. Peygamber SAS Efendimiz'in böyle dua ettiği kimselerden birisi hakkında... Yine Hazret-i Aişe Vâlidemiz rivayet eylemiş. Peygamber SAS buyuruyor ki:⁴

رَحِمَ اللَّهُ امْرَأًا اِكْتَسَبَ طَيِّبًا وَأَنْفَقَ

قَصْدًا وَقَدَّمَ فَضْلًا لِيَوْمِ فَقْرِهِ وَحَاجَتِهِ

(ابن النجار عن عائشة)

RE. 290/4 (*Rahima'llàhu'mreen iktesebe tayyiben, ve enfaka kasdâ, ve kaddeme fadlen li-yevmi fakrihî ve hâcetihi.*)

⁴ *Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.7, no:9207.

Bu da kısa bir hadis-i şerif. Peygamber Efendimiz bu hadis-i şerifte kime dua etmiş diye, kısaca bunu da açıklayalım:

(Rahima'llàhi'mreen iktesebe tayyiben) Tayyib, güzel, iyi demek. Kesb de kazanmak demek. “Helâl kazanan adama Allah rahmet eylesin, o adamı Allah rahmetine erdirdin...” Tabii, adam diyor ama, adam, kadın, çoluk, çocuk, büyük, hepsi dahil diye söylemiştik.

Biliyorsunuz insan çarşıya pazara çıkar, alışveriş yapar, kazanır. Satış yapar, ticaret yapar, esnaflık yapar, işportacılık yapar, büro açar, kazanır ama, kazanç da iki çeşit: Ya helâl kazançtır; ne mutlu helâl kazananlara, helâl yiyenlere... Ya da haram kazançtır. Eyvah, o çok fenâ... Çünkü, haram lokma yedi mi insan, haram kazanıp da çoluk çocuğuna yedirdi mi, Peygamber Efendimiz bildiriyor ki:

“—Haramla meydana gelmiş olan bir et parçasına, bir lokmaya, bir hücreye ancak cehennem ateşi yakışır.”

Yâni o kişi cehenneme atılacak, o haramın cezasını çekinceye kadar yanacak demek. Helâlinden kazanmak çok önemli...

Pekiye, ben bir dükkân açtım, helâl kazanayım diye, helâl bir sermaye koydum, helâl bir mal satıyorum. Haram mal satmıyorum. Çünkü, bazan satılan malın İslâm'da satılmaması gerektiğinden, haram olduğundan, oradan da insan günaha girer.

“—Bakkal dükkânı açtım, içki satıyorum Hocam?..”

İçki satmak haramdır İslâm’da, onun kazancı da haramdır. Sen ticaret yaptığın halde haram kazanıyorsun. Kendi paranla kendine ahirette belâ hazırlıyorsun. Yâni haram şeyi satamazsın, başkasına zararlı şeyi satamazsın!..

“—Efendim, doğudan gizli yollarla esrar getirmişler, ben onu satıyorum. Kasımpaşa’nın bilmem ne mahallesinde, gelene geçene küçücük bir miktar satıyorum, çok para kazanıyorum?..”

İyi ama sattığın şey zararlı, içen insan mahvoluyor.

“—Efendim, içki o kadar zararlı değil...”

İçki de zararlı. Zararının az olması haramlığını kaldırmıyor.

“—Efendim, bunun alkol miktarı az...”

Az olması da haramlığını kaldırmıyor.

“—Efendim, bunda alkol yüzde dört miktarda...

” Olsun, yine haram!

Bazıları da kıyırttırmak için, kendisini mazur göstermek için diyor ki:

“—Efendim meyvaların çürüklerinde bile alkolleşme oluyor.

Elmada, erikte, şunda, bunda...”

Sen onu bırak! Elma, erik yediği zaman sarhoş olan bir insan gördün mü?.. Mühim olan yediği, içtiği şeyin insanı sarhoş etmesidir.

“—Efendim, ben yemiyorum, içmiyorum da, esrar kokluyorum, kafamı oradan buluyorum... Veyahut tiner kokluyorum, kafamı oradan buluyorum...”

O da haram! Bazısı da bu ayakkabı yapıştırıcısından bile koklayıp sarhoş oluyormuş. Kanser yapıyor halbuki... Kokluyormuş onu, sarhoşlanıyormuş, kafasını öyle buluyormuş. Yâni çeşit çeşit, şeytanın işleri çok...

Demek ki, satılan şeyin helâl olması lâzım! Haram şey satılırsa, satıcı haram yemiş oluyor, kazancı haram olmuş oluyor.

Başka nasıl haram olur?.. Satarken, aldatırsa müşteriyi, haram olur. Helâl mal satıyor ama, aldatıyor; ölçüyü, tartıyı eksik yapıyor. Oradan ticareti haram olur.

Başka?.. Yalan dolan söyleyerek kandırır, çok iyi mal der, Avrupa der, birinci sınıf der, katıksız der... Halbuki öyle değildir, yalan söylediği için kazancı haram olur.

İşte bir insanın ticaret yaparken, kazanırken, kazancın haram olmaması için, her şeyin kazancının tertemiz olması için dikkat etmesi lâzım!..

Memur kazancını nasıl helâl edecek?.. Vazifesini tam yaparak... Vazifesine gelmezse, mesai saatine riayet etmezse, mesai saatinde gazete okursa, spor-toto doldurursa, bilmece çözerse, sohbet ederse; o zaman, memur maaşını hak etmemiş olur. İşçi, çalışması gereken saatte dalga geçerse, o da maaşını, yevmiyesini haramlaştırmış oluyor.

İşte bunlar hatırıma gelen haram kazanma şekilleri... Böyle yapmayı da her bakımdan tertemiz, helâlinden kazanırsa bir insan; buna dua ediyor Peygamber Efendimiz.

Ama devam ediyor: (*İktesebe tayyiben, ve enfaka kasden*) “Helâlinden kazanacak ve infak da edecek.” Yâni müslümanlar kazandığından hayır yapıyorlar. Mâlî ibadetleri var müslümanların; sadaka veriyor, zekât veriyor. Kazancının bir kısmını başka insanların sevinmesi için, ihtiyacının gitmesi için, başka insanların hayrına kullanıyor. Bu da bizim dinimizin önemli bir yönüdür.

İslâm’da namaz, oruç gibi bedenî ibadetler olduğu gibi, zekât ve sadaka gibi mâlî ibadetler de vardır. İnsan kazancının bir kısmını infak edecek, hayra sarf edecek, hayır yollarına harcayacak, zekât, sadaka, hayır, hasenât yapacak.

Tabii, burada Peygamber Efendimiz ne buyurmuş: (*Ve enfaka kasden*) “Ölçülü bir şekilde kazancından infak ediyor, itidalli bir şekilde harcıyor.” Bu infak etmek, bazan zekât ve sadakadan daha geniş bir mânâ da ihtiva eder. Yâni ailesine infak etmek, kendi evinin ihtiyaçlarına infak etmek mânâsına da gelebilir. Nafaka diyoruz ya, evin nafakası diyoruz, o mânâyâ da gelebilir. Yâni, kazancını israf etmeden harcaması lâzım!..

“—Hocam sana ne? Ben kazandım, istediğim gibi har vurup harman savururum! İstersem paraların uçlarını birbirlerine toplu iğne

ile tuttururum, kibriti yakarım, cayır cayır paraları yakarım. Ben kazanmadım mı, sen karışamazsın!” diyemezsin.

“—Ben kazandım, işte bu şişeyi kırıyorum, bu camı kırıyorum.

İstesem yeniden takarım!” diyemezsin İslâm’da...

İslâm’da zarar vermek yoktur. Eşyanın da bir korunması durumu vardır. Zarara zararlarla mukâbele etmek durumu yoktur ve israf yoktur. Yâni haddinden fazla yoktur. Haddinden fazla yemek yemeyecek, haddinden fazla harcamayacak, haddinden fazla, aşırı müsriflik yapmayacak. Bu mânâyâ da gelebilir.

Demek ki, “Helâlinden kazanan, ölçülü harcayan, mâlî ibadetlerini yapan kimseye, Peygamber Efendimiz dua etmiş oluyor.

Bu hadisin son cümlesini de okuyalım:

(Ve kaddeme fadlen li-yevmi fakrihî ve hâcetihi.) “Muhtaç olduğu, ihtiyaç içine düşeceği gün için şimdiden bir şeyler gönderen, malının fazlasını ahirete gönderen kimseye Allah rahmet etsin!”

Şimdi biliyorsunuz, biz bu dünyada yaşıyoruz, ahiret gelecek önümüzde, ileride. Bu ilerdeki ahirete şimdiden, buradan bir şeyler hazırlamamız bize emrediliyor:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ

وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ

(الحشر: ١٨)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenü'tteku'llâh, veltenzur nefsun mâ kaddemet ligad*) “Ey insanlar Allah’tan korkun, sakının, çekinin! Ahirete dünyadan neler hazırladığınıza, neler gönderdiğinizine dikkat edin, herkes dikkat etsin!” diye emir var. (Haşr, 59/18)

Ben ahirete ne gönderiyorum?.. Siz ahirete ne gönderiyorsunuz?.. Amellerimizi gönderiyoruz. İcraatımız gidiyor ahirete... Hayır yapmışsak, ahirete hayır gidiyor; kötü işler yapmışsak, ahirete kötü işler gidiyor. Onun için insanın şimdiden, ahirete neler gönderdiğine dikkat etmesi lâzım!

(*Ve kaddeme fadlen li-yevmi fakrihî ve hâcetihi.*) “Kazancının fazlası, geliri birikmiş, zenginlemiş; bunu ahiretteki fakirliği için, ihtiyaç duyacağı, hacet içinde olacağı gün için, şimdiden ahirete gönderen kimseye de Allah rahmetini nasib etsin!” demek ne demek oluyor?..

Yâni insan;

1. Helâl bir şekilde kazandı,
2. İtidalli bir şekilde harcadı,
3. Kazancının fazlasıyla ahirete yarayacak hayır hasenât yaptı mı; tamam...

“İşte böyle helâlinden kazanan, ölçülü harcayan ve ahiretteki muhtaç duruma düşeceği, ihtiyaç duyacağı, fakirlik çekeceği zamana, dünyadan malının, kazancının fazlasını gönderen kimseye Allah rahmetini ihsân eylesin!” diye, Peygamber Efendimiz böyle bir kişiye de dua ediyor.

Bu çerçevede şunu anlıyoruz ki, çalışmak çok güzel bir şeydir.

Çalışan kimseyi Allah sever.

الْكَاسِبُ حَبِيبُ اللَّهِ

(*El-kâsibü habîbu'llâh*) [Çalışan kimse Allah'ın sevgili kuludur.] Çünkü, üretim yapıyor, bir ticaret yapıyor, iş yapıyor; kimseye muhtaç olmadan kazancını sağlıyor ve yük olmuyor. Yük olmadığı gibi, kendisi bir şey kazandığı için başkasına da faydalı duruma geliyor. Helâlinden kazanacak, bir de harcarken müsrif olmayacak, savurup atmayacak, savurganlık yapmayacak, lüzumsuz yerlere para harcamayacak, ölçülü bir şekilde harcayacak.

Zekâtını, mâlî vazifelerini yapacak. Bir de kazancının fazlasıyla, ahiretteki fakirlik ve ihtiyaç günü için, şimdiden ahirete bir şeyler gönderecek.

Biliyorsunuz ahirette, mahkeme-i kübrânın kurulduğu o Arasat meydanında, insanlar çok muhtaç duruma düşecekler, çok ihtiyaç içine düşecekler.

Herkes kendisini kurtaracak çareler arayacak. “Ben ne yapıp da cennete gireyim? Ne yapabilirim, nereden ne bulup cennete girebilirim?..

Cehenneme düşmemem için ne yapmam lâzım?” diye, herkes çare arayacak, sebep araştırarak.

“—Dünyada falancada benim hakkım vardı, gidip onu alayım; mizanıma o konulsun da cehennemden kurtulayım!” filân gibi; “Alayım hakkımı da, mizanımın sevap hanesine konulsun da, ben de cennetliklerin arasına katılabileyim!” gibi, bir telâş içinde olacak.

Herkes bir ihtiyaç içinde olacak. Herkes sevap arayacak, hak arayacak, hakkını bulmağa çalışacak...

Karı, koca, kardeşler, akrabalar, arkadaşlar... Hepsi birbirine düşman gibi, herkes herkesten hakkını isteyecek. Ancak müttakî kulların ahbablığı hariç...

Onlar birbirlerine cömert, birbirlerini kollayıcı, birbirlerine karşı müşfik olacaklar ahirette... O ayrı.

Herkesin ihtiyacının çok olduğu gün, işte orada ne fayda edecek insana?.. Bu dünyada iken yaptığı hayırlar fayda verecek. Bu dünyada zekât vermiş, hayır vermiş; ahirete gitmiş oluyor o...

Onu ahirette karşısında bulacak ve o zamanki fakirliğinde, haceti durumunda, dünyada yaptığı hayır onun yüzünü güldürecek...

Mizanına konulacak, cennete girmesine sebep olacak, cehennemden kurtulmasına sebep olacak

İşte bunu kasederek, Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“—Helâlinden kazanan; ölçülü, israf etmeden harcayan ve ahiretteki o çok muhtaç duruma düşeceği, mahke me-i kübrânın kurulacağı hesap günü için şimdiden malının fazlasıyla hayır yapıp, sevap gönderen kula, Allah rahmet eylesin...

Allah rahmetini ihsân eylesin...” diyor.

Demek ki, Peygamber Efendimiz çalışanı seviyor. Çalışınca, çalışmanın sonunda elde ettiği kazancı da nasıl kullanması gerektiğini kısa sözlerle, özlü bir şekilde bize anlatıyor: İsraf etmeden harcayacağız kazancımızı... Zekâtımızı, sadakamızı vereceğiz... Ama şatafat, israf yok. Ondan sonra da, ahirette işimize yarasın diye hayır, hasenat yapacağız.

Size bu cuma konuşmamda sevgili Akra dinleyicileri, Peygamber SAS Efendimiz'in dua ettiği kimseleri, “Allah rahmetine erdirsin, Allah'ın rahmetine mazhar olun, rahmet-i Rahmân'a kavuşup yüzü gülsün!” diye dua ettiği insanları söylemiş oldum, hatırlatmış oldum. Biz de bu duaya mazhar olmaya gayret edelim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri hepimizi Peygamber Efendimiz'in sevgisine, şefaatine, hayır duasına mazhar eylesin...

Ahirette yüzü gülenlerden eylesin...

Cehennemden azad olup, Allah'ın lütfuyla, keremiyle cennetine dahil ettiği bahtiyar kullardan olmayı, Allah cümlemize nasib eylesin...

Cümlemizi sevdiklerimizle beraber cennette Peygamber Efendimiz'e komşu eyleyip, onun cemâlini ve Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin cemâlini görmeyi, selâmına ermeyi de nasib eylesin, şu mübarek cuma günü hürmetine...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

16. 08. 1996 - AKRA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

